

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

NGUYỄN MỸ

Sắc cầu vồng
THƠ
Thơ Nguyễn Mỹ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

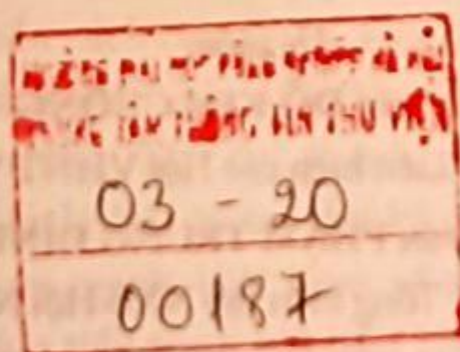
NGUYỄN MỸ

Sắc cầu vồng

THƠ

Thơ Nguyễn Mỹ

THƠ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Nền văn học cách mạng Việt Nam được Bác Hồ đặt nền móng từ những năm đầu thế kỷ XX và có bước phát triển rực rỡ từ sau Cách mạng tháng 8/1945, đặc biệt là trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng lại đất nước sau chiến tranh. Đó là thành tựu to lớn và phong phú cả về nội dung, tư tưởng, nghệ thuật và đội ngũ sáng tác. Những tác phẩm văn học kết tinh tài năng, tâm huyết của nhiều thế hệ nhà văn đã đi vào ký ức hàng triệu người Việt Nam, góp phần nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn và nhân cách con người Việt Nam, làm giàu có thêm những giá trị văn hóa Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng. Tập đại thành văn học cách mạng và kháng chiến là bức tượng đài kỳ vĩ ghi lại diện mạo đất nước và con người Việt Nam về một thời kỳ vĩ đại của dân tộc, đưa tiến trình hiện đại hóa văn học lên một tầm cao mới.

Nhằm tôn vinh những đóng góp to lớn vào nền văn học cách mạng, Đảng và Nhà nước quyết định trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng Nhà nước cho các tác phẩm văn học xuất sắc. Tiếp theo bộ sách văn học được Giải thưởng Hồ Chí Minh do Nhà xuất bản Văn Học xuất bản, Nhà nước đã quyết định giao cho Hội Nhà

văn Việt Nam và Nhà xuất bản Hội Nhà văn thực hiện dự án "Công bố và phổ biến các tác phẩm văn học được Giải thưởng Nhà nước" (giai đoạn thực hiện 2014 - 2015).

Việc Nhà nước đầu tư xuất bản bộ sách lớn này không chỉ động viên, khích lệ các nhà văn tiếp tục lao động sáng tạo mà còn là công trình thực hiện Nghị quyết 9, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: "Xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước". Với ý nghĩa ấy, tác phẩm của mỗi tác giả được trân trọng in riêng; tôn trọng tính lịch sử, tính nguyên bản và thống nhất về quy cách, chất lượng, thẩm mỹ... theo tiêu chí của Chính phủ.

Với lòng trân trọng và ý thức trách nhiệm cao, tập thể cán bộ, biên tập viên Nhà xuất bản đã hoàn thành bộ sách quý với sự cố gắng cao nhất. Bộ sách gồm những tác phẩm của 121 tác giả được trao Giải thưởng Nhà nước qua ba đợt, năm 2001, năm 2007 và năm 2012.

Nhà xuất bản Hội Nhà văn chân thành cảm ơn sự quan tâm và tạo điều kiện của các cơ quan chức năng của Chính phủ, Liên hiệp các Hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Ban chấp hành Hội Nhà văn Việt Nam giúp đỡ chúng tôi thực hiện dự án quan trọng này.

Xin trân trọng giới thiệu bộ sách đến bạn đọc trong và ngoài nước.

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

Nhà thơ NGUYỄN MỸ
(1935 - 1971)

TIỂU SỬ

HỌ VÀ TÊN KHAI SINH: Nguyễn Mỹ (1935 - 1971) quê ở thôn Trung Lương, xã An Nghiệp, huyện Tuy An, Phú Yên.

VÀI NÉT VỀ QUÁ TRÌNH HỌC TẬP, CÔNG TÁC, SÁNG TÁC:

Vùng quê An Nghiệp là vùng quê nghèo nhưng sinh ra nhiều người tài năng. Trong dòng họ bà con của Nguyễn Mỹ có người làm chủ tịch tỉnh, có người là thầy thuốc giỏi. Ông có người anh ruột là nhạc sĩ Nguyễn Lai nổi tiếng với hai bài hát *Hà Tây quê lụa* và nhạc kịch *Bên bờ Krông Pa*.

Ông học hết cấp 2 phổ thông, vừa lúc cuộc kháng chiến chống Pháp lan rộng và ngày một quyết liệt hơn trên quê hương. Năm 1951, Nguyễn Mỹ lúc ấy mới 16 tuổi đã tham gia bộ đội chiến đấu ở chiến trường Nam Trung Bộ. Do hăng hái, do chí trai sôi sục, nên lên đường đi chiến đấu, thực ra Nguyễn Mỹ vốn là người giàu mơ mộng và rất yêu thích văn chương. Chính những ngày chiến đấu tại Nam Trung Bộ đã cho Nguyễn Mỹ niềm hứng khởi để bắt đầu viết ký nhằm ghi lại thực tế chiến đấu mà mình nếm trải và những bài thơ đầu tiên của đời ông. Tập bút ký *Trận Quán Cau*, xuất bản năm 1954, là dấu mốc đáng nhớ trên bước đường văn chương của ông.

Năm 1954, Nguyễn Mỹ cùng đơn vị pháo binh tập kết ra Bắc. Cuối năm 1958, theo chủ trương đào tạo cán

bộ mới, ông được điều về Đoàn văn công Tây Nguyên, ít tháng sau thì được chọn đi học Lớp báo chí của Bộ Văn hóa. Học xong, Nguyễn Mỹ về làm biên tập sách tại Nhà xuất bản Phổ thông ở 94 Tô Hiến Thành, Hà Nội.

Giai đoạn này, ngoài thời gian biên tập sách, Nguyễn Mỹ chủ tâm vào sáng tác văn học. Những bài thơ hay nhất của ông hầu như được viết vào thời gian này. Những bài thơ như *Con đường ấy*, *Hoa cúc tím*, *Giấc mơ xanh*... của Nguyễn Mỹ sớm cho thấy đó là một tâm hồn thơ đầy xao động, lãng mạn. Nhưng đặc biệt và ấn tượng hơn hết là bài thơ *Cuộc chia ly màu đỏ* của Nguyễn Mỹ in lần đầu trên báo Văn nghệ (1964) đã được bạn đọc đón nhận khá nồng nhiệt. *Cuộc chia ly màu đỏ* là bài thơ tình thời chống Mỹ cứu nước có sức lay động rất sâu rộng trong đời sống văn học thời bấy giờ.

Cuối năm 1968, Nguyễn Mỹ xung phong về Nam, công tác tại ban Tuyên huấn khu ủy V. Tại đây, do những oan khiên về chuyện của người mẹ ở quê, ông không được tin dùng, ngày ngày chỉ chuyên làm ca dao sản xuất và binh vận. Ngày 16/5/1971 địch mở một trận càn lớn vào Nước Ta, huyện Trà My, Quảng Nam, Nguyễn Mỹ trúng đạn đã hy sinh. Ông được đồng đội chôn cất trên một triền núi thấp bên bờ Nước Ta.

TÁC PHẨM CHÍNH ĐÃ XUẤT BẢN:

1. *Trận Quán Cau* (Bút ký), 1954
2. *Sức mới 1*, Thơ tuyển Nhiều tác giả (1965). Nguyễn Mỹ được chọn bài thơ *Cuộc chia ly màu đỏ*. Bài thơ này cũng được in chung thành tập với *Sắc cấu vồng* của Nguyễn Trọng Định.
3. *Thơ Nguyễn Mỹ*, Hội Văn nghệ Hà Nội & Sở Văn hóa Thông tin Phú Yên ấn hành, 1993.

GIẢI THƯỞNG VĂN HỌC:

Nguyễn Mỹ được truy tặng Giải thưởng Nhà nước về Văn học Nghệ thuật năm 2007.

Sắc cầu vồng

THƠ

Cầu vồng trên
Thiên hạ không có
Chỉ một vòng tròn nhỏ đầy bóng râm
Của loài sao đã mất ánh
Đã quên đi ánh sáng đã quên đi trời
Đã quên đi bóng râm
Mọi sự sống chết - sống ngàn năm
Ở trong vòng tròn một ngày của đời
Hạt giống trời đất
Hạt đất trời đất
Hạt đất trời đất
Đã quên những tiếng lì xì và thềm

03-20
00197

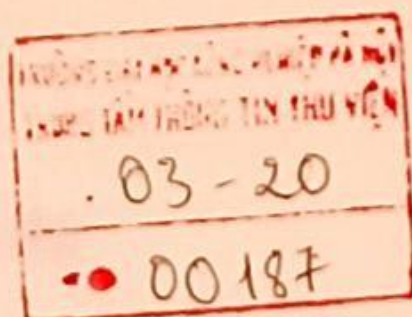
Con đường ấy

Con đường nhỏ
Đi giữa hai hàng cây
Cái con đường ấy mình đầy bóng râm
Con hươu sao đã ruỗi nằm
Để nghe những tiếng thì thầm ở trên
Đôi bên là nắng
Thu đã dướm vàng
Nắng bay từng giọt - nắng ngân vang
Ở trong nắng có một ngàn cái chuông
Họ không sờn nắng
Họ đến ngồi đây
Họ ngồi cách một gang tay
Để nghe những tiếng lá cây thì thầm

Con đường ấy

Sẽ đến mùa đông
Lá cây sẽ rụng
Xuống chỗ họ ngồi
Bên nhau dầm thấm
Nào có hề chi
Con hươu sao ấy sẽ đi
Cũng vì tiếng họ thắm thì hát ca...

Tuy An

Núi Ông lom khom, núi Bà đội nón
Hòn Chiêng hòn Trống chiều sớm ngân nga
Ôi Tuy An, núi với người chen chúc
Nhộn nhịp sắc màu mảnh đất vang ca...

Những thung vui sớm chiều nghe biển gọi
Núi khép vòng tay không muốn người đi
Người cười núi thúc chồm ra tận biển
Hòn Yến đỏ ngời giữa sóng xanh say

Những làng xóm quây quần trong thung biển
Sắn, mía, đậu, gai trèo ruộng bậc thang
Làng trên núi, giếng Tiên trên núi
Tiếng hát lơ vắn vự những chim đàn

MỤC LỤC

- LỜI NHÀ XUẤT BẢN / 7
TIỂU SỬ / 11
SẮC CẦU VÔNG / 13
Con đường ấy / 15
Tuy An / 17
Cuộc chia ly màu đỏ / 19
Mùa đánh Mỹ / 22
Ra thao trường / 26
Đường hồ gươm với chiếc xe lăn / 29
Chị tôi / 32
Lời chào / 35
Thần đồng / 38
Khúc hát tháng Năm / 41
Câu đố về cây rựa / 43
Tôi không ngớt nghĩ về em và tôi thấy / 47
Trên cánh đồng dầm dề / 50
Bài ca / 52
Làng / 55

THƠ DI CẢO / 58

Không để / 61

Chiều mưa / 62

Gửi một dòng sông / 63

Đi (I) / 64

Hoa thiên lý / 66

Vu vơ / 69

Hoa khế nở / 70

Pháo xuống đồng bằng / 73

Nghỉ đêm trong miếu cổ / 78

E một nỗi / 80

Đi (II) / 81

Tắm vải ngụy trang / 85

Hoa chuối Việt Nam và bầy quạ Mỹ / 87

Thôn chài / 89

Hoa cúc tím / 91

Im lặng / 93

Giấc mơ xanh / 95

Hơi ẩm đường rừng / 97

NGUYỄN MỸ, THƠ NHƯ NGƯỜI NHƯ SỐ PHẬN
(ANH CHI) / 101

NGUYỄN MỸ - ĐÔI NÉT THƠ VÀ ĐỜI
(VŨ QUẢN PHƯƠNG) / 108

NHÀ THƠ CỦA NHỮNG SẮC MÀU (THANH QUẾ) / 112